

ת"פ 55779/04/19 - מדינת ישראל נגד נעים חבוש, עבד עבד מרעי

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 55779-04-19 ישראל נ' חבוש ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. נעים חבוש 2. עבד עבד מרעי

החלטה

בפני בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי.

רקע וטענות הצדדים:

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם, איש-איש לפי חלקו, עבירות על פקודת הדיג.
2. על פי המתואר באישום הראשון בכתב האישום, ביום 10.9.18 בשעות הבוקר, דגו הנאשמים דגים מול חופי נהריה, באמצעות רשת מתוך סירה ממונעת מס' 54810 - וזאת מבלי שהיה בידם רישיון דיג אישי בתוקף. בנוסף, לא היה לסירה רישיון לעסוק בדיג.
3. על פי המתואר באישום השני, בשש הזדמנויות שונות [בתאריכים 10.10.18, 23.10.18, 27.11.18, 20.1.19, 9.3.19, 23.3.19] דגו הנאשמים דגים באמצעות רשת מתוך סירה ממונעת מס' 54810, מבלי שהיה לסירה רישיון לעסוק בדיג, ובנוסף לנאשם 2 לא היה רישיון דיג אישי בתוקף.
4. על פי המתוארך באישום השלישי, ביום 28.3.19, דג הנאשם 2 דגים באמצעות רשת מתוך סירה ממונעת מס' 37745, וזאת מבלי שהיה בידו רישיון דיג אישי בתוקף.
5. טרם ניתן מענה לכתב האישום.

6. ביום 21.6.20 הגיש ב"כ נאשם 1 בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, במסגרתה עתר להעביר לידי ההגנה את המידע הבא:
- המועד בו נשלח לנאשם 1 לראשונה שובר לתשלום רישיון דיג לסירה (לרבות הכתובת אליה נשלח שובר התשלום).
 - פעולות האכיפה שבוצעו נגד סירה מספר 59347.
7. בבקשה נטען כי נוכח המיחוס לנאשמים באישום השני והשלישי, הרי שמועד קבלת רישיון הדיג לסירה היא סוגיה עיקרית. ב"כ הנאשם 1 פנה למאשימה בבקשה לקבלת מסמכים ומידע כאמור - אך נענה בשלילה. לטענת הנאשם - הוא פנה מספר פעמים למאשימה בבקשה לקבל שובר תשלום לרישיון דיג **לסירה**, אולם תחת זאת נשלחו אליו מספר פעמים שוברי תשלום לרישיון דיג **אישי**. בנוסף, נראה כי שוברי התשלום לרישיון דיג **אישי** נשלחו לכתובות שונות, ויש בכך כדי לתמוך בטענתו כי שובר התשלום לרישיון דיג לסירה נשלח אליו באיחור ניכר. יש בכך כדי לתמוך בטענתו בדבר הגנה מן הצדק, שכן ייתכן שהעיכוב בתשלום רישיון הדיג לסירה נעוץ במחדל של המאשימה.
8. אשר למידע בנוגע לפעולות אכיפה נגד סירה 59347 - על פי הטענה ביום 25.3.19 בוצעו פעולות אכיפה נגד נאשם 1, אשר כללו בין היתר את תפיסת סירתו. באותו מועד, כך לטענת הנאשם 1, בוצעו פעולות אכיפה גם נגד סירה שמספרה 59347. ואולם - אותה סירה לא נתפסה כלל. משכך, מתבקש מידע בנוגע לפעולות האכיפה שבוצעו, שכן ייתכן שיש באמור כדי להקים לנאשם 2 טענת אכיפה בררנית.
9. המאשימה מתנגדת לבקשה. בתגובתה מיום 9.7.20 נטען, כי למאשימה עומדת חזקת התקינות המנהלית, לפיה היא מפעילה את שיקול דעתה כדין ובאופן ראוי ושוויוני. על ההגנה מוטל נטל ראשוני לסתור את חזקת התקינות המנהלית. ביחס לאי משלוח שוברי התשלום נטען, כי הנאשם אינו רשאי לעשות דין לעצמו, וכל עוד לא קיבל רישיון דיג אישי ו/או רישיון דיג לסירה - הרי שאין באפשרותו לדוג. בנוסף - העבירות מושא אישומים 2-3 בוצעו בשתי סירות שונות. בכך יש כדי לשמוט את הקרקע כי העבירות בוצעו על רקע אי קבלת שובר תשלום לסירה מס' 54810. בנוסף, הנאשם לא הניח תשתית ראייתית באשר למועד בו שלח את בקשתו לרישיון, ולא צירף אסמכתאות למועד בו פנה.
10. אשר לפעולות האכיפה שבוצעו נגד סירה 59347 נטען, כי מדובר בטענות בעלמא. תיק החקירה ביחס לסירה זו נבדק - ונמצא כי אין כל קשר בינו לבין תיק החקירה בעניינו של הנאשם 1. מדובר בתיק חקירה המתייחס לצד שלישי, אשר אין כל הצדקה להעביר חומרי חקירה ממנו לעיון הנאשם 1. מעבר לכך, תיק החקירה נסגר בשל היעדר ראיות.
11. בדיון מיום 15.7.20 ציין ב"כ נאשם 1, כי מלכתחילה פנה בבקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, אשר נדונה בפני כב' השופטת הבכירה א' קנטור. זו קבעה בהחלטתה מיום 27.2.20, כי ראוי שהבקשה תידון

לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי. נטען, כי בכוונת ההגנה לזמן לעדות את הגורם האחראי על הוצאת רישיונות דיג, על מנת שזה ימציא את תיקיהם של הנאשמים לצורך בחינה מתי הוגשו בקשות הנאשמים לקבלת רישיונות דיג, ומתי נשלחו אליהם שוברי תשלום.

12. אשר לפעולות האכיפה ביחס לסירה מס' 59347 נטען כי באותו מועד תפסו הפקחים את הסירה של הנאשם 1, ואז עצרו לחקירה הן את הנאשם 1 והן את הבעלים של סירה 59347 (מבלי לתפוס את הסירה). לא ברור מדוע תפסו רק את סירתו של נאשם 1, ולטענתו יש בכך משום אכיפה בררנית.

13. עוד במהלך הדיון הודיע ב"כ נאשם 2, כי הוא מצטרף לטענות ב"כ נאשם 1 ולבקשתו, וכי הוא עותר לקבל מסמכים הנוגעים לבקשות שהוגשו על ידי נאשם 2 לקבלת רישיון דיג אישי, ביחס לשנת 2018.

14. ב"כ המאשימה חזר על התנגדותו לבקשה.

דין והכרעה:

15. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל בחלקה.

16. לעניין בקשת הנאשמים לקבל פרטים הנוגעים לטיפול בבקשת לקבל רישיונות דיג - הגם שיש מידה לא מבוטלת של צדק בטענת המאשימה, לפיה גם לולא נשלחו שוברי התשלום לנאשמים, לא היה בכך כדי להתיר להם לעשות דין לעצמם - אני סבור כי אין מקום לחסום לחלוטין את מי מהנאשמים מלהעלות טענת הגנה מן הצדק, הנשענת על טענה כי לא קיבלו כלל (או במועד) את שוברי התשלום הרלבנטיים להם. במובן זה, הנתונים הרלבנטיים לביסוס טענת הנאשמים - מצויים כל כולם בידעת המאשימה, ונראה כי הם נגישים וזמינים לרשות המאסדרת (הרגולטור). אמנם, המידע אינו חלק אינטגרלי מתיק החקירה, וכאמור בהחלטת כב' השופטת הבכירה א' קנטור מיום 27.2.20 (במסגרת בע"ח 55042-01-20) - אין המדובר בחומר חקירה. עם זאת, מדובר בחומר החיוני להגנת הנאשמים, במובן זה שיש בו כדי להניח תשתית עובדתית לטענת הגנה מן הצדק אשר בכוונתם להעלות (וזאת, כמובן, מבלי לחוות דעה באשר לטיעוני מי מהצדדים ביחס לטענה עצמה - אשר טרם נטענה בפני). משכך, נוכח העובדה כי לנאשמים מיוחסות עבירות של דיג ללא רישיון (אישי או רישיון סירה), ונוכח טענת הנאשמים כי שוברי תשלום הרישיונות לא נשלחו אליהם (כלל או במועד), הרי שיש מקום לאפשר לנאשמים נגישות למידע הנוגע למשלוח שוברי התשלום לכתובת מגוריהם.

17. שונים הם פני הדברים ביחס לבקשת נאשם 1 לקבל נתונים בדבר פעולות אכיפה שבוצעו ביחס לסירת דיג מס' 59347. בהקשר זה, טענת הנאשם 1 היא כי יש במידע המבוקש פוטנציאל להקים טענת 'אכיפה בררנית'.

18. כידוע, טענה זו בבסיסה מייחסת לרשויות התביעה שיקולים זרים, בין אם בהחלטה לפתוח בחקירה ובין אם

בהעמדתו לדין - וזאת כאשר במקרים דומים נמנעו הרשויות מלעשות כן [השווה ע"פ 8551/11 סלכני ואח' נ' מדינת ישראל (12.8.12); ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ ואח' (10.9.13)]. לשם ביסוס טענת אכיפה בררנית, על הנאשם מוטלת החובה להניח תשתית עובדתית מתאימה. במקרים לא מעטים - מצויים הנתונים והמידע בידי המאשימה, ואילו לנאשם אין נגישות לאותו מידע. משכך נקבע כי מקום בו מעלה נאשם טענת אפליה או אכיפה בררנית - יטו בתי המשפט להקל במידה מסוימת ברמת ההוכחה הנדרשת לשם ביסוסה [השווה ע"פ (ירושלים) 30636/06 מדינת ישראל נ' מטרה (19.7.07)]. עם זאת, גם הדרישות המקלות אין משמעותן כי די בטענה בעלמא בדבר התנכלות לנאשם, כדי להקים בסיס ראשוני לחשד כי פעולות האכיפה בוצעו באופן סלקטיבי.

19. בענייננו - לא הונח בפני ולו בסיס ראשוני לטענה בדבר אכיפה בררנית או חשד לכך. המדובר בטענה ספקולטיבית של נאשם 1. עצם העובדה כי נגד אדם אחר בוצעו פעולות אכיפה שלא הבשילו לכדי כתב אישום - אין בה לכשעצמה כדי להצביע על בסיס ראיתי לטענה, ולסעד המבוקש. ייתכן, כמובן, כי במהלך ניהול המשפט ושמיעת הראיות תשתנה התמונה הראייתית, ויימצא בסיס ראיתי לטענת נאשם 1 בדבר אכיפה סלקטיבית. ואולם לשלב זה - אין בידי להיעתר לבקשה ולהורות על העברת מידע הכולל פעולות אכיפה שבוצעו ביחס לאדם אחר [ובהקשר זה אף מקובלת עלי טענת המאשימה, כי בהיענות לבקשה מסוג זה יש בנוסף כדי לפגוע בזכויות צדדים שלישיים].

20. סוף דבר, הבקשה מתקבלת בחלקה:

א. אני מורה למאשימה למסור לעיון ההגנה, בתוך 45 יום מהיום, פרטים הנוגעים לבקשות שהוגשו על ידי נאשם 1 לקבלת רישיון דיג לסירה מס' 54810, במהלך השנים 2018-2019 [לרבות מועד הגשת בקשות ע"י נאשם 1, מועד משלוח שוברי התשלום לנאשם 1 והכתובת אליה נשלחו שוברי התשלום].

ב. עוד אני מורה למאשימה למסור לעיון ההגנה מסמכים הנוגעים לבקשות שהוגשו על ידי נאשם 2 לקבלת רישיון דיג אישי, ואשר מתייחסות לשנת 2018 [לרבות מועד הגשת בקשות ע"י נאשם 2, מועד משלוח שוברי התשלום לנאשם 2 והכתובת אליה נשלחו שוברי התשלום].

ג. הצדדים יודיעו, תוך 45 יום מהיום, אם הסתיימו הליכי איסוף הנתונים והעברתם לעיון ההגנה. עם קבלת הודעת הצדדים, תינתן החלטה בדבר המשך הטיפול בהליך שבפני.

תזכורת פנימית ליום 11.10.20.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח אב תש"פ, 18 אוגוסט 2020, בהעדר

עמוד 4

הצדדים.